

28-11-2019

L. dz. ....

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

Recenzja

osiągnięcia naukowego „Wykorzystanie spektroskopii NMR oraz metod dyfrakcji rentgenowskiej w badaniach polimorfizmu substancji leczniczych oraz w badaniach preformulacyjnych układów wielofazowych” oraz ocena dorobku naukowego, dydaktycznego oraz organizacyjnego **dr. Karola Przemysława Nartowskiego** w postępowaniu awansowym o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Opinię recenzenta komisji habilitacyjnej sporządzam na podstawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego zgodnie z ustawą o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 20017r., poz. 1789 z późniejszymi zmianami) w związku z art. 179. ust. 2. z dnia 3 lipca 2018 r. ustawy oraz przesłanej dokumentacji z postępowania awansowego dr. Karola Przemysława Nartowskiego.

Rozwój naukowy i przebieg pracy zawodowej

Dr Karol Przemysław Nartowski jest absolwentem Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej Akademii Medycznej, obecnie Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Studia ukończył w 2011 roku. W rok później uzyskał na Politechnice Wrocławskiej dyplom ukończenia studiów podyplomowych „Zarządzanie Projektem badawczym i komercjalizacja wyników badań”.

Bezpośrednio po studiach przez 1,5 roku był zatrudniony w Katedrze i Zakładzie Technologii Postaci Leku w macierzystej uczelni. Przez kolejne 3 lata, wygrywając konkurs na 3-letnie stypendium doktoranckie, pracował jako associate tutor w Uniwersytecie Wschodniej w Nowej Anglii *School of Pharmacy, University of East Anglia, Norwich Research Park*, (Wielka Brytania), pod kierownictwem, naukowym prof. Yaroslav'a Khimyak'a i dr. László Fábián'a. Pracę doktorską pt. „*Understanding Structure of Pharmaceutical Organic Solids in Confined Media*” obronił w 2016 roku, dyplom uzyskał w kwietniu 2017 roku.

Wydział

Farmaceutyczny

Katedra

Technologii

Postaci Leku

i Biofarmacji

ul. Medyczna 9

PL 30-688 Kraków

tel. +48(12) 62 05 600

fax: +48(12) 62 05 61

1
tpl@farmacja.cm-uj.krak

Pracę w macierzystej jednostce we Wrocławiu podjął ponownie na stanowisku asystenta w 2015 roku. Po uzyskaniu stopnia doktora nauk farmaceutycznych awansował na stanowisko adiunkta. Po otrzymaniu propozycji współpracy z grupą prof. Yaroslav'a Khimyak'a od 2016 roku równolegle kontynuuje swoją działalność badawczą w *University of East England, Norwich* jako *visiting research*.

Ocena dorobku naukowego

Według analizy bibliometrycznej przygotowanej przez Bibliotekę Główną – Oddział Informacji Naukowej i Bibliografii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, dorobek naukowy dr Karola Nartowskiego obejmuje 20 prac, w tym 15 oryginalnych, opublikowanych w czasopismach z Listy Filadelfijskiej oraz 3 prace opublikowane w czasopismach spoza Listy filadelfijskiej. Dorobek ten uzupełnia rozdział w 1 monografii. Habilitant jest także współautorem 3 patentów, 1 zgłoszenia oraz 1 wzoru użytkowego, liczba punktów MNiSW, podana przez Habilitanta w autoreferacie dla tej części dorobku naukowego wynosi 100. Dr Karol Nartowski jest także współautorem 22 streszczeń prac przedstawionych na konferencjach krajowych i międzynarodowych. Wyniki badań prezentował ustnie (5) oraz w formie posterów. Za okres przed uzyskaniem stopnia doktora filozofii w dziedzinie nauk farmaceutycznych, jego dorobek charakteryzuje współczynnik oddziaływania *IF* - 37,885 liczba punktów MNiSW - 301, po uzyskaniu stopnia naukowego doktora tj. od 2017 r. *IF*-wynosi 28,772 liczba punktów MNiSW - 260.

Sumaryczny *Impact Factor* wszystkich prac Kandydata wynosi 66,657, liczba punktów MNiSW 561, liczba cytowań 82 (bez autocytowań), indeks Hirscha 7.

Ocena cyklu publikacji wskazanych jako osiągnięcie naukowe

Przedłożone do oceny osiągnięcie naukowe stanowi cykl 5 publikacji, w których Habilitant jest w trzech publikacjach pierwszym autorem, w kolejnych drugim i czwartym. Artykuły zostały opublikowane w czasopismach z listy filadelfijskiej o łącznym współczynniku oddziaływania *IF* – 20,419, liczba punktów MNiSW – 180. Powyższe dane bibliometryczne odpowiadają ogólnie przyjętym wymogom pozytywnej oceny dorobku Kandydata do stopnia doktora habilitowanego. Pragnę podkreślić wkład Habilitanta w dorobku naukowym. W publikacjach, których jest pierwszym autorem jego aktywność oceniana jest na poziomie od 70–85%. W pozostałych dwóch: 20% i 15%. W oświadczeniach Habilitant deklaruje swoją rolę w opracowaniu koncepcji, planu i realizacji badań oraz interpretacji ich wyników. Analiza powyższej dokumentacji wskazuje wiodącą rolę Habilitanta, zwłaszcza w zakresie realizacji badań i publikacji uzyskanych wyników.

Oceniany dorobek jest bez wątpienia spójny tematycznie. Wszystkie publikacje dotyczą możliwości wykorzystania nowoczesnych metod analitycznych, w tym spektroskopii NMR w fazie stałej w połączeniu z dyfrakcją rentgenowską do oceny struktury materiałów wybranych jako modelowe, w celu identyfikacji zmian zachodzących w strukturze układów nośnikowych i samej substancji czynnej, występowania lub współwystępowania fazy amorficznej i krystalicznej. Badania te realizowano biorąc pod uwagę układ polimorficzny acyklowiru, krzemionkowy układ nośnikowy z tolbutamidem oraz supramolekularne żele na bazie fenyloalaniny i jej halogenowych pochodnych. Badania te uzupełnione o metody analizy termicznej (DSC, TGA), spektroskopii w podczerwieni z transformacją Fouriera, metody mikroskopii elektronowej i sił atomowych (SEM, AFM) oraz wzbogacone o metody obliczeniowe, a także przewidywania struktury kryształów, przeprowadzone zostały w sposób przemyślny, co przekonuje mnie o kompleksowej i wnikliwej analizie podjętych zagadnień.

Zainteresowanie Habilitanta acyklowirem było słuszne, gdyż występując w 6 odmianach polimorficznych może ulegać przemianom w procesach technologicznych (publikacja H1: „*Solvent driven phase transition of acyclovir – the role of water and solvent polarity*”). Do badań użyto 2 formy tj. bezwodną formę I i formę V hydrat (ACV: woda 3:2), charakteryzujące się różnymi właściwościami fizykochemicznymi. Wykazane przemiany fazowe obu form indukowane obecnością wody lub rozpuszczalników organicznych dały obraz zróżnicowania podstawowej cechy, istotnej także w późniejszym planowaniu postaci leku tj. trwałości. W badaniach mezoporowatych materiałów nośnikowych z tolbutamidem metodami PXRD, NMR w fazie stałej, DSC i TGA wykazano m.in. zależność obecności tolbutamidu w formie krystalicznej lub amorficznej od jego ilości inkorporowanej w porowatej strukturze nośnika (publikacja H2: „*Nanocrystallization of rare tolbutamide form V in mesoporous MCM41 silica*”). Wykonano również modelowanie kryształów przy użyciu metody kwantowo-mechanicznej wykorzystującej teorie funkcjonału gęstości (DFT) oraz metodę GIPAW w celu potwierdzenia obecności w porach nośnika metastabilnej formy V tolbutamidu. Na przykładzie ww. układów mezoporowatych z tolbutamidem udowodniono przydatność stosowania komplementarnych metod tj. dyfrakcji rentgenograficznej i spektroskopii NMR w fazie stałej w badaniach strukturalnych substancji czynnych. Ciekawy jest cykl 3 kolejnych prac (H3-H5: *The plot thickens: gelation by phenylalanine in water and dimethyl sulfoxide*”, „*Supramolecular amino acid based hydrogels: probing the contribution of additive molecules using NMR spectroscopy*”, „*Halogen effects on the solid-state packing of phenylalanine derivatives and the resultant gelation properties*”), w których wykorzystanie komplementarnych metod spektroskopii w fazie stałej, cieczy oraz technik HR-MAS sprzężonych z metodami obliczeniowymi i dyfrakcją rentgenowską miało na celu

dokonanie analizy strukturalnej wielofazowych żeli supramolekularnych na bazie fenyloalaniny, a także wzmocnionych obecnością dodatkowego aminokwasu. Wpływ podstawienia pierścienia fenyloalaniny atomem lub atomami halogenu oceniano pod kątem tworzenia żeli w wodzie i DMSO, wykazując różnice w strukturze żeli oraz w tendencji do rekrytalizacji. Zrozumienie procesu samoorganizacji cząsteczek substancji czynnej i zmian dynamiki układu w procesie tworzenia żelu daje podstawę do właściwego planowania rozwoju form jako postaci leku.

Wyniki badań Habilitanta zawarte w ww. publikacjach wskazują na istotność analizy struktury substancji leczniczej i jej występowania w formie krystalicznej, amorficznej lub rozproszenia molekularnego. Obecność licznych form polimorficznych substancji czynnych w systemach koloidalnych i wielofazowych czyni analizę złożoną. Habilitant jednoznacznie uzasadnia przydatność komplementarnych metod analitycznych w celu uzyskania obiektywnej oceny przemian fizykochemicznych w badanym środowisku.

Zwraca uwagę opis cyklu publikacji, wskazanego jako osiągnięcie naukowe, zawartego w Autoreferacie. Jest rzeczowy i co ważne, podkreśla logiczne powiązanie badań naukowych. Uwypuklone też zostało omówienie znaczenia uzyskanych wyników w nowoczesnej technologii farmaceutycznej.

Podsumowując tę część dorobku naukowego stwierdzam, że prace oryginalne przedstawione przez dr. Karola Nartowskiego o charakterze eksperymentalnym poruszają zagadnienia o dużym znaczeniu praktycznym w aspekcie projektowania postaci leku i jego trwałości w szerokim tego słowa znaczeniu. W badaniach zastosowano oryginalne metody, które umożliwiają wnikliwą ocenę wpływu interakcji z substancjami pomocniczymi użytymi do badań formulacyjnych oraz warunków przechowywania na przemiany fizyczne substancji leczniczej. Przewidywanie zmian we właściwościach fizykochemicznych substancji leczniczych uważam jako kluczowe do osiągnięcia sukcesu w uzyskaniu postaci leku spełniającej wymagania jakości i bezpieczeństwa stosowania. W mojej opinii osiągnięcie naukowe dr. Karola Nartowskiego stanowi oryginalny wkład do wiedzy na temat oceny polimorfizmu substancji leczniczych i układów wielofazowych, co mieści się w bardzo aktualnym i ważnym nurcie badań w dyscyplinie farmacja.

Ocena osiągnięć stanowiących pozostałą aktywność naukową

Wyłączając 5 publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe Habilitanta, współczynnik oddziaływania IF dla pozostałego dorobku wynosi 46,238, a liczba punktów MNiSW 381.

Jego zainteresowania naukowe koncentrują się na dwóch kierunkach badawczych:

- układy substancja lecznicza – nośnik, pod kątem modyfikacji oraz zmiany właściwości fizykochemicznych substancji leczniczych, wpływu właściwości nośników, a także analizy i oceny tworzonych układów oraz ich składników przy użyciu nowoczesnych metod analitycznych;
- projektowanie doustnych postaci leku w technologii „*drop on demand*” oraz *Fused deposition modeling* (FDM) jako przykład nowego sposobu wytwarzania tabletek metodą druku przestrzennego D3.

Wyniki badań w zakresie ww. problematyki opublikował w formie 14 artykułów naukowych, spośród których 13 ukazało się w czasopismach posiadających współczynnik oddziaływania *IF*. Habilitant niezmiennie aktywnie uczestniczy w życiu naukowym, m.in. poprzez prezentację ustną i posterową wyników badań, promując tym samym wiedzę w zakresie tematyki badawczej, w tym po uzyskaniu stopnia doktora filozofii w dziedzinie nauk farmaceutycznych, uczestnicząc w 9 konferencjach, czterokrotnie prezentował ustnie swoje osiągnięcia, a także w formie posterów.

Jego aktywność naukowa znajduje odzwierciedlenie w pracach projektowych finansowanych ze środków europejskich (POIG 2007-2013) VROVASC pt. „Ocena kurczliwości i właściwości elektrycznych tętniaków aorty brzusznej z wykorzystaniem metod *in vitro* i *in vivo* w materiale ludzkim i zwierzęcym”, a także przez MNiSW przeznaczonych na działalność statutową oraz finansowanych przez *Engineering and Physical Sciences Research Council* (EPSRC) podczas jego pobytów naukowych w Wielkiej Brytanii. Swoją wiedzę poszerza także poprzez udział w licznych szkoleniach. W okresie od 2014 roku do 2016 roku odbył szkolenia dotyczące metod obliczeniowych DFT: *CASTEP Training Workshop* (University of Oxford); *Physical manipulation, characterization and formulation of pharmaceutical* (Lille University), Zaawansowane badania materiałów przy użyciu metod analizy termicznej (Wrocław).

Zwraca także uwagę łatwość nawiązywania przez Habilitanta kontaktów naukowych w celu rozwiązywania problemów badawczych. Oprócz jednostek naukowych z Wielkiej Brytanii, tj. uniwersytetów w Norwich, Warwick Nottingham i Cambridge, liczne są również jego kontakty z krajowymi instytucjami, m.in. z Politechniką Wrocławską, Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN w Łodzi oraz jednostkami macierzystej uczelni.

Ponadto Habilitant jest członkiem towarzystw naukowych tj. Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, *Academy of Pharmaceutical Science*. Przez 3 lata był członkiem *General Pharmaceutical Council*. O uznaniu jego doświadczenia badawczego świadczy powierzenie

mu wykonania recenzji prac zgłoszonych do publikacji w czasopismach: Pharmaceutical Development and Technology oraz CrystEngComm.

W mojej opinii całkowity dorobek naukowy dr Karola Nartowskiego jest wartościowy i oryginalny pod względem poznawczym i praktycznym. Podejmowane zagadnienia badawcze świadczą jednoznacznie o jego dużej wiedzy i doświadczeniu w prowadzeniu prac w obszarze badań preformulacyjnych i formulacyjnych w zakresie technologii farmaceutycznej.

Ocena aktywności dydaktycznej i organizacyjnej

Całokształt aktywności naukowej Habilitanta dobrze uzupełnia aktywność dydaktyczną. Dr Karol Nartowski prowadzi zajęcia ze studentami na kierunku farmacja z przedmiotów technologia farmaceutyczna i biofarmacja. Przebywając w ramach stypendium doktorskiego na uniwersytecie w Norwich prowadził także zajęcia w zakresie przedmiotów: farmacja fizyczna, formułacje farmaceutyczne, technologia przemysłowa, mikrobiologia, farmakokinetyka. Od bieżącego roku jest również wykładowcą w ramach realizowanego na Wydziale kształcenia ciągłego farmaceutów. Na przestrzeni 3 ostatnich lat był promotorem 6 prac magisterskich, a od ubiegłego roku jest opiekunem studenckiego koła naukowego Farmacji Praktycznej działającego przy macierzystej Katedrze. Pełnił także funkcję opiekuna 4 prac magisterskich realizowanych w Katedrze i Zakładzie Technologii Postaci Leku UM we Wrocławiu oraz 6 prac magisterskich na Uniwersytecie w Norwich. Jest także promotorem pomocniczym 2 rozpraw doktorskich: mgr Macieja Nowaka pt. „Analiza polimorfizmu modelowych substancji leczniczych w nośnikach polimerowych”; Katarzyny Malec pt. „Interakcja lek-substancja powierzchniowo-czynna w micelarnych nośnikach substancji aktywnych farmaceutycznie”.

Habilitant angażuje się również w działalność organizacyjną i popularyzatorską na rzecz uczelni poprzez uczestnictwo w Dolnośląskim Festiwalu Nauki, a także organizacji konferencji. Był członkiem Komitetu Organizacyjnego II Kongresu Naukowego Polskiego Towarzystwa farmaceutycznego Farmacja 21 pt. „Farmaceuci w ochronie zdrowia”.

Za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej został uhonorowany przez JM Rektora UM we Wrocławiu indywidualną nagrodą II stopnia.

Podsumowanie

W podsumowaniu mojej recenzji stwierdzam, że dr Karol Przemysław Nartowski jest przygotowany do samodzielnej działalności naukowo-badawczej. Cykl publikacji wskazany jako osiągnięcie naukowe i pozostały dorobek naukowy opublikowany w większości w czasopiśmie z Listy filadelfijskiej stanowią oryginalny i istotny wkład w zakresie badań w technologii farmaceutycznej. Umiejętność Habilitanta do współpracy z zespołami badawczymi krajowymi i zagranicznymi, także zaangażowanie w działalność popularyzatorską, kształcenia młodej kadry zostały docenione przez władze macierzystej uczelni oraz Uniwersytetu Wschodniej Anglii w Norwich.

Wniosek końcowy

W świetle przedstawionych danych uznaję dorobek naukowy dr. Karola Przemysława Nartowskiego za spełniający wymagania ustawowe w sprawie kryteriów osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Zwracam się więc do Wysokiej Komisji powołanej przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów z wnioskiem o dopuszczenie do przeprowadzenia dalszej procedury dającej podstawę nadania Kandydatowi stopnia doktora habilitowanego.

Kierownik
Katedry i Zakładu Technologii
Postaci Leku i Bioproduktów CM UJ
Renata Jachowicz
Prof. dr hab. Renata Jachowicz